

แบบจำลองการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางสังคมสร้างเสริมความเข้มแข็ง ของสภาเด็กและเยาวชนในสังคมไทย*

THE PARTICIPATION MODEL OF SOCIAL NETWORKS TO STRENGTH OF CHILD & YOUTH COUNCIL OF THAI SOCIAL

นภัทร แก้วนาค

Naputr Gawnak

วาสนา มะลินิน

Wasana Malinin

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi, Thailand

E-mail: dr.naputr@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางสังคมสร้างเสริมความเข้มแข็งของสภาเด็กและเยาวชนในสังคมไทย 2) เพื่อนำเสนอแบบจำลองการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางสังคมสร้างเสริมความเข้มแข็งของสภาเด็กและเยาวชนในสังคมไทย โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) ใช้แบบสอบถามกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสภาเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย 2) สัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของส่วนราชการทุกระดับ ทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ ท้องถิ่น 8 จังหวัด จังหวัดละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 24 คน และ 3) สทนากลุ่มผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในพื้นที่ต้นแบบเพื่อกำหนดแบบจำลองระบบเครือข่ายทางสังคมแบบมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาเด็กและเยาวชน ทั้งนี้ ได้ใช้วิธีการศึกษาแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก 3) แบบสนทนากลุ่มย่อย ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้เทคนิควิเคราะห์ ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาเด็กและเยาวชน และภาคีเครือข่ายในภูมิภาคภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีความเข้มแข็ง และมีความพร้อมในการถ่ายทอดองค์ความรู้ส่วนท้องถิ่นมากที่สุด 2) แบบจำลองระบบเครือข่ายทางสังคมแบบมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งสภาเด็กและเยาวชนอย่างยั่งยืน คือ 1) ภาคีเครือข่ายต้องเข้มแข็ง มีคุณภาพและมีข้อมูลด้านเด็กและเยาวชนเป็นอย่างดี

* Received 6 August 2020; Revised 15 August 2020; Accepted 17 August 2020

คำสำคัญ: แบบจำลองการมีส่วนร่วม, เครือข่ายทางสังคม, สภาเด็กและเยาวชน, ความเข้มแข็ง

Abstract

This research paper aims to 1) to study the participation of social networks, strengthening the child council and thinking in Thai society 2) to present the model of the participation of the strengthening social networks of the Council Children and youth in Thai society The sample group used in this research is divided into 3 groups which are 1) use questionnaires with those involved with the Children and Youth Council Council of Children and Youth of Thailand 2) Interview with executives and all relevant parties of government agencies Both at the provincial level, 8 local districts, 3 in each province, a total of 24 people, and 3) discussing the group of executives and relevant parties. In the prototype area to determine the model of participatory social networking in the strengthening of the Children and Youth Council. Mixed method research is used. The research tools are 1) Questionnaire 2) In-depth interview form 3) Sub-group discussion form Conducting quantitative data analysis by determining frequency, percentage, mean, and analyzing qualitative data using analytical techniques. The findings are as follows: Found that 1) the Council of Children and Youth And network partners in the Northeast region have strengthened 2) The Participatory Social Networking Model for Sustainable Strengthening of the Child and Youth Council is 1) Network partners must be strong. Quality and good information on children and youth.

Keywords: The Participation Model, Social Networks, Council of Children and Youth, Strength

บทนำ

ในปัจจุบันการยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึงปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์ การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย ตามยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580), 2561) โดยกำหนดจุดเน้นในเรื่องของการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคนตลอด ช่วงชีวิต อีกทั้งยังกำหนดจุดเน้นในเรื่องของการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม สร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ทุนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน รวมถึงส่งผ่านกรอบยุทธศาสตร์ลงสู่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

แห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) โดยกำหนดเป็นจุดเน้นและประเด็นพัฒนาหลักในเรื่องการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานและการใช้ชีวิตที่พร้อมเข้าสู่ตลาดงานผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง นอกจากนี้ยังมีการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคม เพื่อเพิ่มศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้มีความเข้มแข็ง การเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สร้างและพัฒนาผู้นำชุมชน ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสวัสดิการ ส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ บริการและจัดการทรัพยากรอีกด้วย (กองนโยบายและแผน, 2559)

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 มาตรา 36 ได้กำหนดให้กรมกิจการเด็กและเยาวชน ดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการจัดตั้งและการดำเนินกิจการของสภาเด็กและเยาวชน ตำบล สภาเด็กและเยาวชนเทศบาล สภาเด็กและเยาวชนอำเภอ สภาเด็กและเยาวชนจังหวัด สภาเด็กและเยาวชนเขต สภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร และสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย (กรมกิจการเด็กและเยาวชน, 2560) และความในมาตรา 8 ยังกำหนดให้สำนักงานหรือสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดร่วมมือ ส่งเสริม และประสานงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในระดับท้องถิ่นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ และให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชนที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ โดยในการจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงหลักการและแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนและประชาสังคมในท้องถิ่นด้วย (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ, 2550) และในมาตรา 22 ยังกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล โดยคำแนะนำของหัวหน้าบ้านพักเด็กและครอบครัวในแต่ละจังหวัด จัดให้มีสภาเด็กและเยาวชนตำบลสภาเด็กและเยาวชนเทศบาล แล้วแต่กรณีจากมาตราดังกล่าวของพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็ก และเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 กรมกิจการเด็กและเยาวชน มีหน้าที่สำคัญในการดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน และประสานงานการจัดตั้งและการดำเนินกิจการของสภาเด็กและเยาวชน ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการที่จะส่งเสริมและสนับสนุนกิจการของสภาเด็กและเยาวชนในพื้นที่รับผิดชอบของตน โดยจะต้องจัดสรรงบประมาณ เพื่อการพัฒนาเด็กและเยาวชน ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบ (สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี, 2543) และจากการที่กรมกิจการเด็กและเยาวชนมีพันธกิจหลักในการดูแลส่งเสริมปกป้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชนกับสภาพปัญหาของเด็กและเยาวชนกลุ่มเปราะบางก็มีอยู่และเกิดขึ้นตลอดเวลา สภาเด็กและเยาวชน ที่มีความเข้มแข็งมีกลไกการขับเคลื่อนการทำงานที่ดีมีระบบการสร้างเครือข่ายและการทำงานเชิงบูรณาการกับทุกภาคส่วนจึงน่าจะเป็นโครงการการ

ป้องกันแก้ไขปัญหาพัฒนาศักยภาพ ส่งเสริมสวัสดิการเด็กและเยาวชนได้อย่างเป็นระบบด้วย แผนงานโครงการกิจกรรมที่ดี อันจะนำมาซึ่งระบบการบริหารจัดการความเป็นองค์กรสภาเด็ก และเยาวชนที่มีรูปแบบมีมาตรฐาน แบบแผนการดำเนินงานที่ดี ที่ทุกส่วนเห็นคุณค่าเห็น ความสำคัญพร้อมให้การเกื้อกูลช่วยเหลือและเข้ามามีส่วนร่วมด้วยความเต็มใจในการส่งเสริม ปกป้องคุ้มครองและพัฒนาเด็กและเยาวชน โดยใช้สภาเด็กและเยาวชน ที่มีความเข้มแข็งเป็น กลไกการขับเคลื่อนการทำงานนั้น ถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการส่งเสริมความเข้มแข็ง ด้านเด็กและเยาวชนโดยเริ่มตั้งแต่ระดับพื้นที่ที่สามารถดูแลกันเองได้ โดยในพระราชบัญญัติ ส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 มาตรา 24 กำหนดให้มีสภาเด็กและเยาวชนอำเภอ ซึ่งสมาชิกประกอบด้วยคณะ บริหารสภาเด็กและเยาวชนตำบล และคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนเทศบาล ที่อยู่ในเขต พื้นที่อำเภอนั้น อีกทั้งความในมาตรา 26 ให้มีสภาเด็กและเยาวชนจังหวัด ซึ่งสมาชิก ประกอบด้วยประธานสภาเด็กและเยาวชนอำเภอทุกอำเภอ และผู้แทนจากคณะบริหารสภา เด็กและเยาวชนอำเภอแต่ละอำเภอ อำเภอละ 4 คน ซึ่งสมาชิกประกอบด้วยเด็กและเยาวชนที่ อยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลนั้น นอกจากนี้ในมาตรา 30 ยังกำหนดให้ มีสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย ซึ่งสมาชิกประกอบด้วย 1) ประธานสภาเด็กและ เยาวชนจังหวัดจากทุกจังหวัด 2) ประธานสภาเด็กและเยาวชนกรุงเทพมหานคร และ 3) ผู้แทน เด็กและเยาวชน ซึ่งมาจากการคัดเลือกกันเองจากกลุ่มเด็กและเยาวชนที่ได้ลงทะเบียนไว้ตาม ระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด โดยคำนึงถึงความหลากหลายของกลุ่มเด็กและเยาวชนรวมทั้ง ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาสจำนวน 38 คน พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชน แห่งชาติ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 ตั้งแต่สภาระดับตำบล อำเภอ จังหวัดและระดับชาติ มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อกระบวนการพัฒนาสังคมและโอกาสในการสร้าง ศักยภาพเด็กและเยาวชนอย่างเป็นรูปธรรม ส่งเสริมการพิทักษ์สิทธิและการคุ้มครองเด็ก เยาวชน รวมถึงการสร้างเสริมสวัสดิการทางสังคมของเด็ก เยาวชนและครอบครัวให้ มีพัฒนาการมีโอกาสแห่งการเรียนรู้ เชิงสร้างสรรค์และการปกป้องคุ้มครองสร้างภูมิคุ้มกันทาง สังคมให้เกิดขึ้นกับเด็กทุกช่วงวัยทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อการสร้างเครือข่ายความเข้มแข็งของเด็ก และเยาวชนไทย ผ่านกระบวนการสร้างจากสภาเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการ พัฒนา และสามารถพัฒนาแก้ไขปัญหาเด็กในสังคมไทยได้อย่างยั่งยืน (สำนักงานเลขาธิการ คณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ, 2550)

จากเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว จึงได้ดำเนินการวิจัยเรื่องแบบจำลองการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางสังคมสร้างเสริมความเข้มแข็งของสภาเด็กและเยาวชนในสังคมไทย เพื่อให้ได้มาซึ่งคุณลักษณะความพร้อมในการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางสังคมสร้างเสริมความ เข้มแข็งของสภาเด็กและเยาวชน สังเคราะห์ระบบเครือข่ายทางสังคมสร้างเสริมความเข้มแข็ง ของสภาเด็กและเยาวชน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางสังคมสร้างเสริมความเข้มแข็งของสภาเด็กและเยาวชนในสังคมไทย
2. เพื่อนำเสนอแบบจำลองการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางสังคมสร้างเสริมความเข้มแข็งของสภาเด็กและเยาวชนในสังคมไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ใช้รูปแบบผสมวิธี (Mix - Method Research) ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูล เชิงปริมาณด้วยการสำรวจ โดยใช้แบบสอบถาม และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งแบ่งลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1) ศึกษาวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้อง 2) สังเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานการวิจัยแต่ละวัตถุประสงค์ 3) สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานสภาเด็กและเยาวชน 4 ภาค คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่กลุ่มตัวอย่างการศึกษา และ 4) สรุปผลการศึกษาวิจัยเป็นชุดคำตอบ ระบบความเข้มแข็งของสภาเด็กและเยาวชน โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่

1.1 ผู้บริหารกรมกิจการเด็กและเยาวชน ตั้งแต่อธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน /รองอธิบดีกรมกิจการเด็กและเยาวชน /ผู้อำนวยการกอง/กลุ่ม หัวหน้าหน่วย และบ้านพักเด็กและครอบครัวที่เกี่ยวข้อง

1.2 ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ส่วนราชการ จังหวัด อำเภอ ท้องถิ่นทุกระดับ

1.3 คณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับรวมทั้งสภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย องค์กรเครือข่ายและทุกภาคส่วนในสังคมที่เกี่ยวข้องกับสภาเด็กและเยาวชน ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1.3.1 ใช้แบบสอบถามกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับสภาเด็กและเยาวชน สภาเด็กและเยาวชนแห่งประเทศไทย และเยาวชนในพื้นที่ 4 ภาค ประกอบด้วย 8 จังหวัด 8 อำเภอ 8 อบต. เพื่อศึกษาความพร้อมในการสร้างการมีส่วนร่วมในการสร้างเสริมความเข้มแข็งของสภาเด็กและเยาวชน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 24 แห่ง แต่ละ 20 ชุด รวมทั้งหมด จำนวน 480 ชุด

1.3.2 สัมภาษณ์ผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องของส่วนราชการทุกระดับ ทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ ท้องถิ่น 8 จังหวัด จังหวัดละ 3 คน รวมทั้งสิ้น 24 คน ในพื้นที่เก็บข้อมูลเพื่อกำหนดทิศทางการร่วมกันสร้างความเข้มแข็งของสภาเด็กและเยาวชน โดยการเก็บข้อมูลเชิงลึก

1.3.3 สันทนาการผู้บริหารและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ในพื้นที่ต้นแบบ เพื่อกำหนดแบบจำลองระบบเครือข่ายทางสังคมแบบมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง

สภาเด็กและเยาวชน โดยการนำแบบจำลอง ที่ได้จากการวิเคราะห์สังเคราะห์จากการลงพื้นที่ทั้งหมด มาสนทนากลุ่มย่อย ทั้ง 4 ภาค ได้แก่ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ แห่งละ 12 คน ทั้งหมดจำนวน 48 คน

ผลการวิจัย

ปัจจัยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางสังคมสร้างเสริมความเข้มแข็งของสภาเด็กและเยาวชนในสังคมไทย

ลำดับ	การบริหารสภาเด็กและเยาวชนแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางสังคม	ระดับความคิดเห็น		
		$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
1.	ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการบริหารสภาเด็กและเยาวชน	4.41	0.55	มาก
2.	มาตรการ กลไกการบริหารจัดการสภาเด็กและเยาวชน	4.32	0.60	มาก
3.	ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการบริหารแบบพึ่งตนเอง	4.26	0.62	มาก
4.	มาตรการและกลไกการบริหารสภาเด็กและเยาวชนแบบพึ่งตนเอง	4.25	0.63	มาก
5.	ความเข้มแข็งของสภาเด็กและเยาวชนในการบริหารจัดการ	4.27	0.64	มาก
6.	ระบบความพร้อมของ อปท.(แต่ละระดับ) ในการรับการถ่ายโอน	4.14	0.69	มาก
7.	คุณลักษณะภาคีเครือข่ายทางสังคมเสริมหนุนกิจการสภาเด็กและเยาวชน	4.20	0.65	มาก
8.	กระบวนการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางสังคมต่อสภาเด็กและเยาวชน	4.18	0.68	มาก
9.	ตัวชี้วัดความพร้อมการถ่ายโอนของสภาเด็กและเยาวชน (CYC : Transfer Readiness Index)	4.22	0.63	มาก
ค่าเฉลี่ยของภาพรวม		4.25	0.55	มาก

ค่าเฉลี่ยระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสภาเด็กและเยาวชนแบบมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางสังคมในภาพรวม ($\bar{x}$ = 4.25) อยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นจะพบว่า ประเด็นปัจจัยแห่งความสำเร็จของการบริหารสภาเด็กและเยาวชน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x}$ = 4.41) ซึ่งอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ประเด็นมาตรการ กลไกการบริหารจัดการสภาเด็กและเยาวชน มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$ = 4.32) อยู่ในระดับมาก และประเด็นระบบความพร้อมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (แต่ละระดับ) ในการรับการถ่ายโอนมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{x}$ = 4.14) อยู่ในระดับมาก

นำเสนอแบบจำลองการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางสังคมสร้างเสริมความเข้มแข็งของสภาเด็กและเยาวชนในสังคมไทย

ผู้วิจัยได้นำบทสรุปผลการสนทนากลุ่มกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากหน่วยงานผู้แทนกลุ่มประชากรที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับบ้านพักเด็กและครอบครัว องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งในระดับ องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลและ องค์กรบริหารส่วนตำบลที่ได้ข้อมูลจากบุคคลหลากหลายบทบาทหน้าที่และตำแหน่งความรับผิดชอบ งานกิจกรรมสภาเด็กและเยาวชน

ทุกระดับแต่ละพื้นที่ซึ่งคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งคณะผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักการ Qualitative Data Analysis Technic

จากผลการรวบรวมข้อมูลสนทนากลุ่มย่อย ณ บ้านพักเด็กและครอบครัว จังหวัดนครสวรรค์ เทศบาลนครรังสิต จังหวัดปทุมธานี บ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดมุกดาหาร และบ้านพักเด็กและครอบครัวจังหวัดระนอง ได้ข้อสรุปผลการวิจัย ดังนี้

คุณลักษณะความเข้มแข็งที่มีเสถียรภาพของสภาเด็กและเยาวชน

บ้านพักเด็กและครอบครัว มีบทบาทในการประสานการปฏิบัติและให้การสนับสนุนส่งผลให้ สภาเด็กและเยาวชน ทุกระดับมีศักยภาพในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตนเองและเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนแสดงออกถึงจิตอาสา มีการปลูกฝังความเป็นพลเมืองที่ดี มีความเก่งเป็นคนดีมีความสุขและสร้างสรรค์ บ้านพักเด็กและครอบครัว มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาศักยภาพและความเข้มแข็งให้กับ สภาเด็กและเยาวชนในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านภาวะผู้นำของหัวหน้าบ้านพักเด็กและครอบครัว ด้วยความทุ่มเทของเจ้าหน้าที่ที่เล็งรวมถึงระบบการจัดการอื่น ๆ ที่จะเป็นแม่แบบเป็นพิมพ์เขียวการสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งของสภาเด็กและเยาวชนให้มากขึ้น โดยที่คุณลักษณะความเข้มแข็งและศักยภาพทางสภาเด็กและเยาวชน นั้น บทสรุปของการสนทนากลุ่ม กล่าวได้ดังนี้

1. ความสามารถในการพึ่งตนเอง สภาเด็กและเยาวชนทุกระดับต้องมีความเป็นตัวของตัวเองมีความเป็นอิสระในการพูดและในการปฏิบัติงานด้วยความถูกต้อง เฉพาะราย และถูกกาลเทศะตามบริบทต่าง ๆ สามารถทำโครงการได้ มีกิจกรรมการทำงานเกิดประโยชน์สาธารณะที่เป็นกิจกรรมหารายได้ขายสินค้า ขายผลิตภัณฑ์หารายได้มาจุนเจือการบริหารงานภายในสภาเด็กและเยาวชนเป็นสภาเด็กและเยาวชน ที่มีเครือข่ายสนับสนุนมีสถาบันการศึกษา โรงเรียน วัด และหน่วยงานในชุมชนอื่นให้การยอมรับ

2. มีการสื่อสารองค์การสู่สาธารณะ เป็นการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์และสื่อสาร สภาเด็กและเยาวชนให้สังคมรู้จัก ให้ชุมชนเข้าใจ ให้ประชาชนเชื่อมั่นและคนทั่วไปมีความศรัทธาชื่นชมยินดี เด็กและเยาวชนจำนวนมากในแต่ละท้องถิ่นที่มีสภาเด็กและเยาวชนแต่ยังไม่ทราบและไม่รู้จัก สภาเด็กและเยาวชน ไม่ทราบบทบาทหน้าที่ใด ๆ ของสภาเด็กและเยาวชนซึ่งการเป็นสภาเด็กและเยาวชนแบบตั้งรับไม่บริหารงานเชิงรุกและขาดความรู้ในการสื่อสารสู่สังคมภายนอกองค์กรให้เป็นหน่วยงานภาคเอกชนที่ภาครัฐให้การสนับสนุนสื่อสารถึงทุกคนทั้งภายในและภายนอกองค์กรให้คนภายนอกมั่นใจ เชื่อใจ และให้คนภายในศรัทธาเชื่อมั่น สภาเด็กและเยาวชน

3. ประธานคณะบริหารสภาเด็กและเยาวชนมีภาวะผู้นำ เป็นภาวะผู้นำของเด็กและเยาวชนในแต่ละพื้นที่ที่ผู้บริหารทำหน้าที่ในการนำ สภาเด็กและเยาวชน สู่ความสำเร็จของพันธกิจ สภาเด็กและเยาวชน ที่กำหนดไว้ซึ่งผู้ทำหน้าที่ประธานสภาเด็กและเยาวชน ต้องมีความคิดเป็นอิสระ มีความเที่ยงธรรม กตัญญูแผ่นดินเกิดและมีจิตสาธารณะ เป็นแบบอย่าง

ให้กับคณะกรรมการสภาเด็กและเยาวชน และเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กและเยาวชนคนอื่น ๆ ในแต่ละพื้นที่ที่สภาเด็กและเยาวชน จึงต้องมีระบบฐานข้อมูลด้านเด็กและเยาวชนอย่างพร้อมเพรียงและสามารถนำมาใช้ได้ให้ทันเหตุการณ์ รวดเร็วและถูกต้องเป็นปัจจุบัน

4. สภาเด็กและเยาวชน มีแหล่งทุนเป็นกองทุน จากบ้านพักเด็กและครอบครัวและทั้งจากหน่วยงานภาครัฐอื่น ๆ เช่น การขอรับการสนับสนุนจากวัฒนธรรมจังหวัด เกษตรจังหวัด การท่องเที่ยวและการกีฬาจังหวัด เป็นต้น รวมถึงแหล่งเงินทุนสนับสนุนจากภาคเอกชน ภาคธุรกิจที่ต้องการมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์สาธารณะแสดงออกถึงการรับผิดชอบต่อสังคม (CSR)

5. สภาเด็กและเยาวชน มีระบบการเรียนรู้ สภาเด็กและเยาวชน มีชุดความคิดในการพัฒนาตนเองในความเป็นผู้นำเป็นคณะกรรมการทั้งเป็นการอบรมให้สมาชิกเด็กและเยาวชนในแต่ละพื้นที่ซึ่งมีความใส่ใจและสมัครใจมาเข้ารับการเรียนรู้ในทักษะชีวิตต่าง ๆ ให้มีวุฒิภาวะความเป็นเด็กที่สมวัยมีพัฒนาการทางร่างกายจิตใจ สติปัญญาและวุฒิอารมณ์เหมาะสมนำมาซึ่งพัฒนาการให้มีความพร้อมเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะความเป็นผู้นำเป็นผู้เสียสละ มีเมตตาต่อคนอื่น ๆ อยู่ตลอดเวลา มีการเรียนรู้ทั้งด้านวิชาการ ความรอบรู้ทางด้านสังคมศาสตร์ พฤติกรรมทั้งวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวันมีทักษะเชิงวิชาชีพในท้องถิ่น ฝึกทักษะการทำอาหาร เครื่องดื่ม งานฝีมือ และศิลปะในชุมชน ตลอดจนเรียนรู้ ฝึกฝนด้านดนตรี กีฬา ประเพณีและวัฒนธรรมเชิงภาษาอาหารการกิน วัฒนธรรมการแต่งกายอันจะเป็นการสืบทอดคุณค่าภูมิปัญญาแต่ละท้องถิ่นให้เข้มแข็งและคงความมีคุณค่าไว้ตลอดไป ท้ายสุดเด็กและเยาวชนในแต่ละพื้นที่ควรมีโอกาสฝึกฝน เรียนรู้และพัฒนาทักษะ วิถีชีวิตเป็นทักษะเชิงการคิดสร้างสรรค์ ความมั่นใจในชีวิต ความเชื่อมั่นตนเอง การกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้อง รวมถึงการมีภูมิคุ้มกันชีวิต รู้รักป้องกันและรักษาชีวิตที่ดีงามไว้ ไม่ยุ่งกับสิ่งผิดกฎหมายใด ๆ ทั้งด้านการไม่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด การลักขโมย การกล่าวเท็จมุสา การเบียดเบียนทำร้ายผู้อื่น มีวิชาชีพเป็นภูมิคุ้มกันภัยอันตรายที่มีอยู่รอบตัว รอบชุมชน และทั่วทุกสังคม

6. ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ เข้าใจและให้โอกาส สภาเด็กและเยาวชน เด็กและเยาวชนอยู่ในวัยรุ่น วัยเรียนทั้งวัยเด็กทุกคน เมื่อได้รับการคัดเลือกเป็นตัวแทนของเด็กและเยาวชนในแต่ละพื้นที่ แต่ละระดับ สภาเด็กและเยาวชน มีความรับผิดชอบต่อชีวิตมากขึ้นที่ ต้องมีการบริหารเวลา บริหารการเรียนรู้ บริหารวิธีการเข้าสังคมต่าง ๆ

7. สภาเด็กและเยาวชนมีระบบการสื่อสาร 360 องศา เป็นการนำแบบ ความต้องการมีส่วนร่วมมีความเป็นธรรมมีความถูกต้องดีงาม มีความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ มีประสิทธิผลในการทำงานมีเป้าหมายเข้ามามีส่วนร่วมรับผิดชอบต่อแนวทางของการ มีธรรมาภิบาลในการบริหารสภาเด็กและเยาวชน

8. สภาเด็กและเยาวชนมีกิจกรรมร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บ้านพักเด็กและครอบครัวและชุมชน โดยเฉพาะการกำหนดแผนงานโครงการรวมทั้งกิจกรรม

ต่าง ๆ สภาเด็กและเยาวชนควรทำงานเกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรมีกรอบงานทั้งกลุ่มโครงการ กิจกรรมที่สอดคล้องกับหน่วยงานต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น การเขียนแผนงานโครงการเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนในแต่ละพื้นที่ในประเด็นที่เกี่ยวข้อง เช่น

8.1 แผนงานในเชิงการป้องกันสาธารณะวิฤตภัยในชุมชนซึ่งเด็กและเยาวชนควรระมัดระวังเรื่องใดอย่างไร

8.2 แผนงานโครงการด้านสุขภาพสุขอนามัยการควบคุมโรค การป้องกันโรค การรักษาความสะอาดบ้านเรือน ชุมชน งานการกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม แม่น้ำ คลอง หนอง บึง การบำบัดน้ำเสียการส่งเสริมสุขภาพ การกีฬา การออกกำลังกาย และการประกอบอาหารที่ถูกสุขลักษณะปลอดภัย มีคุณค่าทางโภชนาการในสถานศึกษาต่าง ๆ

8.3 การจัดระบบด้านเทคโนโลยีระบบสารสนเทศ การทำภูมิคุ้มกัน การเล่นเกมออนไลน์ หรือการหมกมุ่นกับโทรศัพท์สื่อสารมากเกินไป การทำกิจกรรมการมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชุมชน และสถานศึกษา ในด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมของชุมชนให้น่าอยู่ กิจกรรม การสร้างสวัสดิการของเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีมากขึ้น โดยการประสานงานกับฝ่ายงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานโครงการของสภาเด็กและเยาวชน ที่จะดำเนินการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และชุมชน

9. สภาเด็กและเยาวชน มีผลการดำเนินงานเชิงประจักษ์ กล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูลการวิจัยมุ่งเน้นการสร้างผลงานของสภาเด็กและเยาวชน ที่สัมผัสได้จริงถึงการพัฒนาเด็กและเยาวชนในพื้นที่มิใช่เพียงทำงานหมดเงินหมดงบประมาณแล้วรายงานผลด้วยภาพถ่ายและจัดทำเอกสารรายงาน แต่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นแต่อย่างใด สภาเด็กและเยาวชน ควรได้มีผลงานเชิงประจักษ์ที่จับต้องได้เป็นความสำเร็จที่ได้ผลลัพธ์จริง

10. สภาเด็กและเยาวชน ทุกระดับจะมีความเข้มแข็งมากขึ้น ถ้าทุกภาคส่วนได้มีส่วนร่วมในการให้การสนับสนุนการศึกษาการทำงานนาร่องเป็นการให้อย่างเป็นรูปธรรมและนามธรรม

11. สภาเด็กและเยาวชน ได้รับความร่วมมือที่ดีจากทุกภาคส่วน เป็นปัจจัยเสริมหนุนให้งานสำเร็จ ส่งผลให้ทุกฝ่าย ทุกด้าน มีความพอใจ เป็นความร่วมมือเชิงบูรณาการจากภาคส่วนงานต่าง ๆ ที่มีต่อ สภาเด็กและเยาวชน

12. ความเป็นอิสระในการบริหารงานของสภาเด็กและเยาวชน เป็นงานมีอิสระตั้งแต่การคิด การนำเสนอโครงการ การจัดการแผนยุทธศาสตร์ การบริหาร การแก้ไขปัญหา วิธีแก้ไขและแนวทางการบริการตลอดจนมีอิสระในการดำเนินงานโครงการโดยปราศจากความกดดันจากการทำงานทั้งการคิดการกระทำใด ๆ รวมถึงการไม่ใช้ความคิดของผู้ใหญ่ไปตัดสินคุณค่าของเด็ก คุณภาพผลงานของเยาวชนไม่ใช้กฎหมาย กฎระเบียบ เพราะ

การทำงานของ สภาเด็กและเยาวชน ไม่ใช่หน่วยงานราชการแต่เป้าหมายองค์กรคือจัดตั้งได้ ตามพระราชบัญญัติที่ควรมีอิสระและการบริหารงานเชิงสร้างสรรค์ไม่ผิดกฎหมายใด ๆ แต่ไม่ ถูกปิดกั้นด้วยวัฒนธรรมเดิม ๆ ทั้งแบบแผนประเพณี

อภิปรายผล

ปัจจัยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางสังคมสร้างเสริมความเข้มแข็งของสภาเด็กและเยาวชนในสังคมไทย คณะเนชั่นการ บริหารสภาเด็กและเยาวชนแบบมีส่วนร่วมของภาคี เครือข่ายทางสังคมในแต่ละด้าน พบว่า ทุกด้านมีค่าคะแนนค่อนข้างสูง (ค่าเฉลี่ยเข้าใกล้ คะแนนเต็ม 5 คะแนน) ถือว่ากลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสภาเด็กและเยาวชนเพื่อการถ่ายโอนภารกิจด้วยการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทางสังคมในแต่ละด้าน ค่อนข้างดี โดยความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารสภาเด็กและเยาวชนแบบมีส่วนร่วมของภาคี เครือข่ายทางสังคมในด้านปัจจัยแห่งความสำเร็จของการบริหารสภาเด็กและเยาวชน มีค่าเฉลี่ย สูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และที่ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560 กำหนดให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินงานเพื่อการพัฒนา เด็กและเยาวชน รวมทั้งแก้ไขปัญหที่อาจมีผลกระทบในทางลบต่อเด็กโดยมีแนวทางในการ ดำเนินงานเพื่อ การส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีความผูกพันกับครอบครัว ความภาคภูมิใจใน ความเป็นคนไทย มีวิถีชีวิตแบบประชาธิปไตย ดำเนินชีวิตได้อย่างปลอดภัย เคารพสิทธิเสรีภาพ ของผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎหมายและกติกาของสังคม (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครอง เด็กแห่งชาติ, 2550) โดยส่งเสริมการศึกษาให้เด็กและเยาวชนทุกคนเข้าถึงระบบการศึกษา โดยเฉพาะให้สามารถพึ่งตนเองได้ มีคุณธรรม คุณภาพจิตที่ดีสามารถประกอบอาชีพและ ดำรงชีวิตได้อย่างอิสระ มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ แข็งแรง ป้องกันตนเองได้จากโรคภัยและยา เสพติด มีวุฒิภาวะอารมณ์ตามวัย รู้จักคิดอย่างมีเหตุผล มุ่งมั่นพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องมีชีวิต เพื่อส่วนรวมในการพัฒนาชุมชนและประเทศ มีความรับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวม สามารถเข้า ไปมีส่วนร่วมในกระบวนการยุติธรรมที่มีผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนอย่างเหมาะสม (สำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ, 2554) โดยให้มี การจัดทำแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนตามแนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่นโดย ให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือ ส่งเสริม และปรับปรุงการ ดำเนินงานของสภาเด็กและเยาวชนทุกระดับ (มิ่งขวัญ คงเจริญ, 2558)

นำเสนอแบบจำลองการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางสังคมสร้างเสริมความเข้มแข็งของ สภาเด็กและเยาวชนในสังคมไทย สรุปว่าการทำงานของสภาเด็กและเยาวชน จะต้องมีความ เข้มแข็งในด้านการสร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายจากภาครัฐ ภาคเอกชน และชุมชน อย่างแท้จริงในการมีส่วนร่วมในช่วงดำเนินกิจการถ่ายโอนสภาเด็กและเยาวชนสู่องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมกับสภาเด็กและเยาวชนในกระบวนการถ่ายโอนและ

การปฏิบัติการกิจสภาเด็กและเยาวชน ซึ่งการถ่ายโอนเป็นการระดมสรรพกำลังจากภาคีเครือข่ายทางสังคมทั้งในระดับพื้นที่ หมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด และในระดับประเทศเข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง จริงใจ อย่างต่อเนื่อง และร่วมกันทำงานให้สำเร็จ สอดคล้องผลการวิจัยของกรมกิจการเด็กและเยาวชน โดยคณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้ข้อสรุปว่า รูปแบบการทำงานของสภาเด็กและเยาวชน จะประสบความสำเร็จต้องเกิดจากการมีส่วนร่วมจากผู้บริหารองค์กรภาครัฐ จังหวัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ภาครัฐ ทีมที่ปรึกษา คณะทำงานด้านเด็กและเยาวชนที่จะเข้ามามีส่วนร่วมกับสภาเด็กและเยาวชน ในการจัดทำระบบข้อมูลในพื้นที่โครงการและกิจกรรมการสร้างเครือข่ายและร่วมการพัฒนาองค์กร (กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2558) สอดคล้องกับแนวคิดของ Rojer A Hant (1998) ที่อธิบายระดับการมีส่วนร่วมที่สำคัญตั้งแต่การถูกขังการให้มีส่วนร่วม การร่วมระดับงานแบบไม่ประคับ การถูกมอบหมายให้ทำการร่วมปรึกษา หรือการร่วมตัดสินใจ ส่วนโกวิท พวงงาม ได้จัดลำดับการมีส่วนร่วมไว้ 5 ขั้น คือ

1. ร่วมค้นหาปัญหาในชุมชน
2. ร่วมวางแผนการทำงาน
3. ร่วมดำเนินการ
4. ร่วมรับผลประโยชน์
5. ร่วมประเมินผล

ซึ่งสภาเด็กและเยาวชนก็ได้มีแผนการปฏิบัติกับภาคีเครือข่ายทางสังคมครบทุกขั้นตอน เพียงแต่ยังขาดความชัดเจนเป็นรูปธรรมและยังขาดการดำเนินงานในทุก ๆ สภาเด็กและเยาวชนทุกระดับ ทั่วประเทศเท่านั้น (โกวิท พวงงาม, 2557) ส่วนสำนักงานมาตรฐานการศึกษา ได้สรุปกรณีวิธีการมีส่วนร่วมจากภาคีประชาชนไว้ว่า ประชาชนต้องได้เข้ามามีส่วนร่วมการพัฒนาชุมชนตั้งแต่การเข้าร่วมอภิปราย ถกประเด็นปัญหา การจัดทำเนื้อหาสาระของแผนงาน โดยมีการถกแถลงแนวความคิดเป็นแบบประชาธิปไตย ร่วมให้คำปรึกษา หรือร่วมเป็นคณะในการทำงานพัฒนา ร่วมคิดวิเคราะห์อย่างเป็นรูปธรรม จึงกล่าวได้ว่ากรณีมีส่วนร่วมเป็นเรื่องที่สภาเด็กและเยาวชนทุกแห่งทุกระดับควรได้ใช้เป็นแนวทางเชิงพัฒนา มีการปฏิบัติให้เป็นกลไกการดำเนินงานที่มีส่วนที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงานของสภาเด็กและเยาวชนอย่างแท้จริง (สำนักงานมาตรฐานการศึกษา, 2553)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

เด็กและเยาวชนในการสร้างนวัตกรรมทางสังคมนั้นมีจุดแข็งมากกว่าช่วงวัยอื่น ๆ เนื่องจากเป็นวัยที่กำลังเรียนรู้และสามารถลองผิดลองถูกได้ การพัฒนาให้เด็กและเยาวชนให้เป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ไม่ใช่เรื่องง่ายเนื่องจากข้อจำกัดที่ติดอยู่กับวัฒนธรรมความเชื่อแบบเดิมที่เชื่อว่า “ต้องเดินตามหลังผู้ใหญ่” แนวคิดเช่นนี้นับเป็นอุปสรรคทางวัฒนธรรมของวิธี

คิดของคนไทยที่จำกัดไม่ให้เด็กและเยาวชนสามารถคิดอะไรแบบใหม่ ๆ ดังนั้นต้องแสดงให้เห็นให้เด็กและเยาวชนเห็นว่า “ไม่จำเป็นต้องเชื่อผู้ใหญ่ทุกเรื่อง” หรือ “ผู้ใหญ่ก็สามารถที่จะคิดผิดได้” เนื่องจากบางครั้งเด็กและเยาวชนมีวิธีคิดไม่เหมือนกับผู้ใหญ่ด้วยเหตุนี้ผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดกับเด็กเยาวชนต้องเข้าใจความเป็นเด็กไม่ถูกเหยียดหยามว่าเป็นเด็กก็สามารถคิดได้น้อยไม่ฉลาดเท่าผู้ใหญ่ รวมทั้งจะต้องเห็นว่าจะช่วยส่งเสริมเด็กและเยาวชนได้อย่างไรการที่เด็กและเยาวชนจะมีส่วนร่วมนั้นจะต้องมี “ความสนุกที่เหมาะสมกับวัย” ไม่น่าเบื่อ ดังนั้นกิจกรรมทางสังคมจึงต้องหันมาเชื่อมโยงกับสิ่งที่คนรุ่นใหม่สนใจเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ผ่านวิธีใหม่ เช่น “บอร์ดเกม” ทำให้เป็นเรื่องสนุกและได้ความรู้ด้วยเป็นการใช้สื่อใหม่และสนทนากับคนรุ่นใหม่นอกจากนี้แล้วการพัฒนาให้เด็กและเยาวชนมีส่วนร่วมจะต้องให้ความสำคัญ “พื้นที่” ซึ่งเป็นสิ่งพื้นฐานในการพัฒนาเด็กและเยาวชนไม่ว่าพื้นที่นั้นจะเป็น “พื้นที่เชิงกายภาพ” สำหรับทำกิจกรรม หรือ “พื้นที่ทางโอกาส” ที่เปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนได้มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นไม่มองว่าเด็กและเยาวชนด้อยกว่าผู้ใหญ่ “พื้นที่ทางโอกาส” ที่ให้เด็กเยาวชนแสดงศักยภาพที่มีอยู่ในตัวพื้นที่อีกรูปแบบหนึ่งคือ “พื้นที่ทางสังคม” ที่เปิดให้เด็กเยาวชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนร่วมกับผู้ใหญ่ ซึ่งผู้ศึกษาได้เสนอข้อเสนอแนะว่า 1) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ต้องการกำหนดวาระแห่งชาติ ควรให้ความสำคัญกับสภาเด็กและเยาวชน ที่จะเป็พลังการขับเคลื่อนการพัฒนาเด็กและเยาวชนตามบทบาทที่มีความต่อเนื่องและมุ่งเน้นความสำเร็จระดับยุทธศาสตร์การพัฒนาชาติ ด้านการพัฒนาเด็กและเยาวชน และ 2) หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับรัฐบาล ระดับกระทรวง และกรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องควรได้มีการสื่อสารบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของสภาเด็กและเยาวชน มีการประเมินถึงคุณค่าและความสำคัญของ สภาเด็กและเยาวชน สู่สังคม ชุมชน อย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการเด็กและเยาวชน. (2560). พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2550 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2560. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2558). กรมกิจการเด็กและเยาวชน . ใน รายงานการวิจัยโครงการศึกษาวิจัยประเมินผลการพัฒนาสภาเด็กและเยาวชน. กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- กองนโยบายและแผน. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ . เรียกใช้เมื่อ 10 พฤษภาคม 2562 จาก <http://plan.bru.ac.th/แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ-ฉบับที่-12/>

- โกวิท พวงงาม. (2557). “บทบาทสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับพรรคการเมืองในการพัฒนาประชาธิปไตย: ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข”. มนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, 7(1), 43 - 61.
- มิ่งขวัญ คงเจริญ. (2558). การประเมินผลกลไกการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2555 - 2559. ใน รายงานวิจัยเสนอต่อกรมกิจการเด็กและเยาวชน. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580). (2561). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก. (13 ตุลาคม 2561).
- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. (2543). เอกสารประกอบการสัมมนา ร่างแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักงานมาตรฐานการศึกษา. (2553). กรรณวิธีการมีส่วนร่วมจากภาคี. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานมาตรฐานการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ. (2550). พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546. นนทบุรี: บริษัท สหมิตรพรินติ้ง แอนด์ พับลิชชิ่ง.
- สำนักส่งเสริมสวัสดิภาพและพิทักษ์เด็ก เยาวชน ผู้ด้อยโอกาส และผู้สูงอายุ. (2554). รายงานผลการดำเนินงานตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ฉบับที่ 3-4 โดยคณะกรรมการเรื่อง “สิทธิเด็ก”. กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาเด็กและเยาวชนแห่งชาติ.